

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Linda Mariana, Sive De B. Virgine Lindensi

Clagius, Thomas

Coloniae Vbiorvm, 1659

XXVI. Beneficia & gratiae animum concernentes, quae apud Lindam Marianam divinitus tribui solent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11544

plateas etiam Templo Parochiali domosque vicinas populari cepit, Admodum R. D. Joannes Slichtenbergk Archipresbyter & Curio, suo & omnium suorum nomine, facto ad Deiparam Lindenleu uoto, quasi nervos grassanti jam malo incidit: ut et infimâ plebe admodum pauci, è civibus multò pauciores sublatis sint: ipse cum universa civitate uotus reus publicâ supplicationi institutâ, paullo post uotum exsolvit. Qua de re suo bono uberius (a)

CAPUT XXVI.

Beneficia & gratia animam concernentes, quae apud Lindam Marianam divinities tribui solent.

Magna est, in rebus ad salutem commodamque corporis pertinentibus, Deiparæ Lindenleu gratia mortales omnes beneficentia: sed in iis, quæ animam concernunt, tantò etiam major, atque locupletior, quantò animus corpori antestat. Quibus autem beneficiorum salutem animi concernentibus quod non eo loco ingenus humanum liberalissimum redundet? Cùm enim salus mortalium, in sola Deiparæ & Servatoris nostri gratiâ consistat; divina autem gratia, simul ac mortalium animis fuerit infusa, omnibus virtutum ornamentis (præsertim uerborum quæ Theologicæ uocantur, & totius architecturæ spiritualis fundamentum ac basis sunt) animam eisdem condecorat atque stabiliat; non aliunde salutem, etiam ad præsentissimum Deiparæ Lindenleu Asylum, quàm ab earundem virtutum prima quæ

(a) lib. 4. cap. 33.

semente, hoc est, ab ipsa Fidei, Spei, & Charitatis stirpe, clementissimus Deus, hominum salutem auspiciatur. Jam suo loco vidimus, quo pacto Linda Mariana, simul ac fides Christiana seri in Prussia caput, assurrexerit, ut æstuantes et jamnum vitiorum ardoribus, novi illius populi Christo inserti, animos, Virginez umbrâ Tiliæ refocillarentur ac reficerentur: neque profectò aliter, his et jam temporibus, Trophæum Fidei, & Asylum spei plerisque Mortalibus Linda Mariana est. Non enim illi duntaxat, qui in Episcopatu Varmiensi aliisvè provinciis, materno Ecclesiæ Catholicæ sinu foventur, sed illi quoque, qui in vicino amplissimoque Prussiæ Ducatu, variarum hærescon undique implexi vepribus, ab Ecclesiæ Catholicæ sinu avelli non possunt, ad Lindam Marianam identidem se recipiunt; cùm, ut eo in loco, tanquam ad Triumphatricis de hæresibus omnibus Deparæ Aram, victricia signa figant; tum et jam, ut, in illo quasi Campo Martio, adversus fidei hostes, cerninus cominusque depugnent. Quis enim è tanto indies confluentium numero, ubi in loco sectarum Ministrellis cincto, sectariorumque molitionibus quondam vehementer obnoxio constitit, non se germanum Ecclesiæ Catholicæ germen, ipso opere generosè proficetur, & de vicinis sectis gloriosè triumphat! Quis non fidei causâ, velut in Amphitheatro quodam cum tot adversariis depugnat, quotquot se fidei hostibus cinctum non ignorat? Quis inter sectarios, longè ab eo loco positus, cùm eorum blanditiis, straphis, versutiis, fraudibus, minis, aliisque molitionibus mille, à fide Catholica abstrahitur, non

K

perpe-

perpetuò, etiam absens, corporis animique oculo
 ad Deiparam Lindensem vertit, & aliquando laque
 illis expeditus, si non corpore, saltem animo, suæ se
 cundùm DEUM sospiratrici, trophæa; vel, si id non
 possit, gratias ex intimis animi sensibus, quàm possit
 maximas, agit? Longum foret ex eorum numero
 paucos referre: unicum tamen par ancillarum, quod
 ipsi superiore anno coram spectavimus, præterit
 lentio non debet. Utraque cis Grodnam oriunda
 Litvania cum iis, qui messis temporibus in Insula
 Marianam, totamque adeo Prussiam, plurimi quoque
 anno effundere se solent, Prussiam adierat; & ea
 apud Catholicos nulla se famulandi occasio dante
 apud sectarios coacta sunt operam suam locare. Vi
 la est, *Schvartzenstein* nomine, Rastemburgo quiden
 bis mille, Linda verò sexies mille passibus circiter
 juncta, in qua ut Hennebergerus (a) memorat, Ca
 ponis uxor, ob graves, quas in hospites cæteros
 advenas exercebat injurias, aliquot seculis ab hinc
 equæ speciem, Dæmonis ope, versa, & ad fabri offi
 nam ducta, immanibus soleis (quæ quidem et
 num in Templo suspensæ visuntur) fertur calcen
 fuisse; nisi fabro interim sive metu admodum
 sternato, sive supplicationibus illius miseræ
 ideoque moras neccente, Dæmonium ad galli
 tum disparuisset, & solearum loco, gravi ac diu
 morbo, miseram confixisset. In ea igitur villa, an
 illæ, altera quidem apud colonum quendam, ali
 verò apud ipsum sectæ Lutheranae præconem, præ
 dicantem vulgo appellant, cum servirent, illa quæ
 (a)

(a) pag. 429.

seclatorum technis ac strophis in Lutheri casses incauta inciderat, ut etjam Cænam, quam vocant, eorundem frequentarit; at verò altera, ne ipsius quidem Prædicantis, Prædicantiæve familiæ dolis, aut machinis, induci unquam potuit, ut ab Ecclesia Catholica secederet; tantumque exemplo constantiaque suâ valuit, ut priorem illam ad eandem reducerit Ecclesiam. Cùm ergo Dominicæ Resurrectionis, proinde & sacrosanctæ Eucharistiæ sumendæ instaret tempus, utraque ad Deiparam Lindensem oculos animosque vertit; & tantùm illo animi robore promovit, ut vel ab hoste virtus earum laudaretur, quin & coronaretur. Ipse enim ille Prædicans tantam admiratus fidem atque constantiam, suis utramque equis atque curru, adjunctâ etjam viæ comite ac ductrice uxore suâ, ut sacris rite fangerentur suis, ultro deduxit, atque iterum reduxit. Quo quidem uno exemplo satis patuit, quantum, vel inter hostes, Catholica fides possit, si vera ac firma sit; adeoque, quoties, tantundem non potest, aut nulla, aut parùm germana sit.

Neque minus Deipara, apud suam Lindam, spei Asylum erexit. Ad hoc respiciunt, quotquot se indies confertim eo recipiunt. Quî enim se reciperent, nisi, cùm aliàs semper, tum rebus domi forisque angustis, spe & fiducia ad Deiparam pleni? Videntur ii omnes tacite profari id, quod Simon Niderhoff Seeburgensis Archipresbyter, Imagini B. V. ab se Lindam missæ inscripsit carmen:

*Fluctuat hic mundus, Crux anchora, portus Jesus.
Mater, io, sancta sis cynosura spei.*

K 2

Et ac

Et accidit non rarò, quemadmodum suo loco docent exempla, ut plerique saxum inter sacrum quod dicitur, constituti, nusquam aliò, quàm secunduM DEUM ad Lindensem Deiparam queant relapsere: ita, ut quos prostratæ, quæ corporis, quæ animæ vires humi jam affligerant, hoc unum Deiparæ aliquid, ad spem, fiduciam, salutemque deinceps erigant. Non ii duntaxat, qui pro sacris Tribunalibus sedent, verum & alii plerique, solent per læpe confitentibus habere reos; illos, inquam, qui postquam ob immensa flagitia sua, et jam spe excidissent salutis, simul Deiparæ Lindensis memoria lobit, ilico spem depremi Numinis clementia animo subiisse, haud ingrati fateantur. Proditum memoriæ est, Ludovicus Secundus Ducem Borbonium, cum ex Africa, quam exercitum contra Barbaros duxerat, tandem redux, Ordinem Equitum B. Mariæ, *A Carduo*, dictum instituisset, Torquem aureum ex liliis contextum, Cardui foliis, per intervalla interstinctum, Cruceque dependente, militibus suis insigne dedisse, ad hæc lemma, *SPE S.* Quicumque Lindam Marianam adeunt, vel ab eadem salutis gaudii que plenius habent, meliorem, quàm vel ille de auro fuit, Torquem liliis, non jam Carduo, sed Tiliæ frondibus, cum eodem lemmate, intertextis, præferre possunt.

Denique, ne quid de triplici illo divinarum charitatum choro ad Lindam Marianam desideretur, quoque divina charitas illic mortalibus, Deiparæ in Virginitate, affatim offertur & affertur. Pauci sunt è totius christiani orbis, qui non præcælestibus stabulis, in vitia aliquando à supremo Numine prola-

tum illa, tum alia omnia crimina detestati, eidem se Numini Deiparæ auxilio precibusque reduniant; & qui per sædas seculi hujus sentinas volutabantur, ad cælos erecti, divino charitatis igne exæstuent. Quoniam verò charitas DEI, quin se in hominum quoque aliorum commoda ususque effundat, nulla est (*Hoc enim mandatum habemus à DEO, ut qui diligit DEUM diligat & fratrem suum, (a)*) idcirco ii quoque, qui sacrum illum charitatis ignem, ad Tiliam Marianam conceperunt, ad aliorum quoque salutem promovendam è vestigio accenduntur. Hinc alii variis corporum morbis excruciatos, ad Lindam Marianam, tanquam ad omnis medicinæ officinam, invitare: alii gravioribus et jam animi vulneribus affectos, ad eundem Deiparæ alexipharmaca pellicere; alii eorum, qui vel morbis, vel aliis impediuntur causis, neque iter possunt ingredi, vices subire, anathemata deportare, & quidquid ad utramque proximi sanitatem facit, strenuè præstare.

Jam verò aliarum virtutum, quæ ex dictis, vel tanquam radicibus in flores arboresve pullulant; vel tanquam fundamentis in spiritualium ædium moles asurgunt, quanta, quàm locuples, & quàm opulenta apud Lindam Marianam seges est! Illic, ut S. Ambrosium (b) ad causam nostram philosophantem audiamus, *Virgo Vitem redolet, fragrat Oleam, Rosam renidet: ut in Vite Religio, in Olea pax, in Rosa pudor sacrata Virginitatis inolescat*: Illic, inquam, ut suo loco exemplabuntur, & humilitatis violas, & castitatis lilia, & Rosas eximias inter adversa patientiæ atque fortitudinis,

K 3

(a) 1. Ioan. 4. 21. (b) lib. 1. de Virgin.

dinis, cæterarumque fructus virtutum, de benigno
 Numinis manu per Deiparam, largè in omnes mor-
 talium usos sese extendente, carpere liceat: ut jam fa-
 bula de Horto Jovis, propè desinat apud Lindæ
 Marianam esse fabula. Plato enim Philosophus, et
 humanæ civilisque sapientiæ effata, ad instar Poëta-
 rum; fabellis involvere sæpè solitus erat, ad sacra
 teras, (a) pro more alludens, Hortum (ut S. Ambro-
 lib. de bono mortis (b) scribit) sibi composuit, quem
 vi Hortum alibi, alibi Hortum Mentis appellavit: In
 enim & DEUM & Mentem toties dixit. In hunc vitam
 animam, quam Peniam nuncupat, ut se abundantia
 vitis Horti repleret; in quo repletus potu, jaceret Porus,
 nectar effunderet. Hac igitur ex libro Canticorum compo-
 suit; eò quod anima DEO adherens, in Hortum Mentis
 gressa sit; in quo esset abundantia diversarum virtutum
 floresque sermonum. Quis autem ignorat, quod ex Para-
 illo, quem legimus in Genesi habentem lignum vita, et
 gnium scientia boni & mali, & ligna cætera, abundantia
 Virtutum putaverit transferendam, & in Hortum
 esse plantandam? Quem, in Canticis Canticorum Salomon
 Hortum Animæ significavit; vel ipsam animam. Scri-
 ptum est; Hortus clausus, soror mea sponsa, hortus
 sus, Fons signatus: Transmissiones tua Paradisus. Tam
 verò in isto Lindæ Marianæ Horto, omnium
 tum flores, fructusvè possint carpi, uberius
 præ cæteris Myrrha & Aloë videntur provenire
 Pænitiæ (tum quæ virtus, tum quæ sacramentum
 est) symbola sunt: ut hoc etiam loco adjici
 quod Salomon citato Canticorum loco adjecit

(a) Præsertim Gen. 2. 8, & Cant. 4. 12. (b) Cant.

missiones Tuæ paradisi, malorum punitorum, cum pomorum fructibus; Cypri cum Nardo; Nardus & Crocus; Fistula & Cinnamomum; cum universis lignis Libani; Myrrha & Aloe, cum omnibus primis unguentis. Per Cyprium, Nardum, Crocum, Philo Carpathius, apud Cornelium Theologicas virtutes, fidem, spem & charitatem; per Fistulam & Cinnamomum cum universis lignis Libani, reliquarum omnium virtutum acervum intelligit: ut jam, ad Deiparam Lindensem, uti liceat illis tum Ecclesiæ Græcæ in Menæis 15. Martii precibus: Tu sacrosando germine Tuo germina impietatis arefaciens, adversari quoque malitiam, in me quotidie germinantem, ad nihilum redige (a) tum Ruperti, ad eundem Canticorum locum, verbis: Quidquid gratiarum, quidquid virtutum, quidquid operationum caelestium Mundus accepit, Emissiones Tuæ sunt: ut, ubi erant prius Spina, & Vepres, & Carduus, Lappa & Tribulus, Urtica & Paliurus, universitas nequitiarum; ibi sit Cyprium cum Nardo, Nardus & Crocus, Fistula & Cinnamomum, Myrrha & Aloe universitas gratiarum. Veruntamen in ista sive lignorum Libani, sive potius gratiarum universitate, singulariter pœnitentiæ & mortificationis Myrrha atque Aloe memorantur; quia singulariter, ut jam diximus, apud B. V. Lindensem proveniunt. Myrrha, ut ad citatum Cant. locum, inquit Cornelius, est compunctio suaveolens DEO, & lacryma cordis compuncti. Vnde Myrrha hoc extat Enigma & Hieroglyphicum:

De lacrymis, & pro lacrymâ, mea cepit origo:

K 4

Ex

(a) μαράνωσα τὰ φύλα τῆς ἀθείας, τῶν σὺ ἀγία φύ-
των, τὴν ἀναβλασάνυσαν ἐν ἐμοὶ ἐκάστοτε τῷ ἐχθρῷ κα-
κίαν ἀπομείωσον.

*Ex oculis fluxi, sed nunc ex arbore nascor,
Latus honor frondis, tristis sed imago doloris.*

Et propius ad rem nostram, Oliverius Bonartius
(a) *DEI Mater*, inquit, & ejus memoria peccatoribus
maritudinem & contritionis gratiam impetrat: & ut Myr-
rha, à corruptione peccati, in posterum servat; & suavi-
odore animos suorum reficit, devotione ipsos delin-
ens.

Notum abunde est, quot, & quanti Lindam in
dies accedant. Et quis eorum, nisi compuncto
contrito, de peccatis suis corde accedit? solenne
plerisque generalem, ut vocant, Exomologesin pe-
texere, & totius vitæ, ab ipsa usque pueritia, redordi-
relam; ut, si quid fortè, vel per oblivionem excidit,
vel per verecundiam pudoremvè, plus quàm sub ro-
sticum, animis inolevit; vel denique non satis justè
ex æquo castigatum abiit supplicis, velut fasciculi
myrrhæ colligatur & colligetur; atque ad magis
DEI Matris Aram, DEO per sacrum Tribunal pre-
sentatum, non sine compuncti animi lacrymis,
amarissimo Myrrhæ vino, adoleatur simul & ab-
leatur. Quid, quod inveniantur, qui sacrilegas
faciunt exomologeses, rati (tanta est hominum in-
bus tantis oscitantia aut potius barbaries!) haud ma-
gnæ sibi noxæ fore, si quæ alibi celaverint in sacro
Tubunali flagitia, Lindæ demum ex animo fatean-
tur atque detestentur? Et fuit, qui hoc ipso anno
vita migrans, cum ipse Lindam accedere sua quæ
flagitia à puero usque conscientiæ inolita exper-
non posset, uxori jam moriens flagitia illa retexuerat

(a) *Eccli. 24. 20.*

atque ut suo nomine apud Lindam sacerdoti (quis eam in homine Catholico ruditatem expectaret, tamen si pietas & cordis lacrymæ inexpectatæ apud Deum non fuerint?) percenseret, oravit: ut nemo mireretur, quòd in Paraquaria è Neophytis inventus sit, cui morienti cum sacerdos magis, quàm confitendi animus deesset, intortum funiculis nodum uxori tradiderit, venturo scilicet tradendum sacerdoti, ut ille tot se noxis irretitum absolveret quot funiculum modis intortum accepisset quemadmodum in Messe Paraquariensi à P. Adamo Schirmberk traditum accepimus. Quid, quòd invenias nonnullos, qui pro consuetudine & usu perditissimè recepto, etiam Lindæ sacrilegas facturi confessiones, ubi sensim loco sacro appropinquare cæperint, sensim ad se reduci, seque ad ritè confitendum illuminari, pellicique sentiunt? ut postmodum, cum ad divinam purgandarum conscientiarum adierint Cathedram, non possint, cum alia omnia sua facinora, tum hoc ipsum divinæ illustrationis beneficium, non planè fateri? Quid, ad extremum, quod non pauci, qui, quanquam non suâ sponte, suâ tamen sive ignaviâ, sive errore, & densis conscientiæ tenebris acti, quæ nusquam in se perspexerunt peccata, dum Lindam versus progrediuntur, novâ quadam luce animis objecta, & perspicere eadem incipiunt; & ritè confiteri ac detestari amplius non negligunt? Sunt in Arabia, quod in Bœoticis memorat Pausanias, Arbusculæ, ad quas cubilia figunt viperæ; quia & liquore, & umbrâ balsamî mirificè capiuntur: nullam verò mortiferam inferunt plagam, quia præstantissimi liquoris vi, & odore, acerbis

ras veneni mitescit. Quicumque peccatis, hoc est, Tartarei illius serpentis veneno saucii, ad Tiliam Marianam se recipiunt, viperis illis similes sunt, quia non minus, mali exempli atque conversationis afflatu, quàm viperæ dentibus & linguâ, pestiferæ tabis imprimunt. Quoties tamen & umbrâ Tiliæ Marianæ se reficiunt, & divinæ, quæ per Deiparam diffunditur, gratiæ balsamo perunguntur, cùm sibi tum aliis innoxii sunt. Illustris illa Christi sponsa Gertrudis, recte Blosio in Monili (a) vidit aliquando, Deo ita revelante, fædas bestiolas, ad Deiparæ pallium confugere; quas illa non modò libens admittebat, verùm & manu mulcebat, & suâ chlamyde protegebat. Lubet ipsum Blosium audire narrantem. Gertrudi, inquit ille, *caelestia contuenti, DEI Mater ac cali Regina præsens affulsit, pallâ mirabili corpore omne contegente. Quo ipso tempore diversa animalia subiecta Gertrudi, & bestia dissimiles ad Deiparam currentes, ac se palla illius oblonga sinibus occultantes. Quas universas DEI Mater humanissimè acceptas, lenitate vestis obvelabat, singulas leniter manu tractabat & blandè permulcebat, ut Heri catulos solent, qui minascuntur. Gertrudi admiranti, & quid illud esset nescienti, declaratum est, mutas illas pecudes, quæ quæ generis animantes, perditorum hominum, & multipliciter in DEI legem peccantium, imaginem quorundam exhibere: qui tamen Virginis amantes ad eam in universis rebus confugiunt. Illam autem adversus animarum rationis expertiam caritatem, misericordiæ symbolum, quâ clementia Mater libidinosi, flagitiosi, facinorosi*

(a) cap. I.

invocantibus opitulatur, & favet. Sicubi id, certe apud Lindam Marianam, sæpe cerneret, quisquis per-
 fusos divinâ luce illuc afferret oculos. Interim nos, to-
 lenne illud Ecclesiæ ad Deiparam usurpare fas est. *Sub Tuum præsidium confugimus, sancta DEI Genitrix, nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus; sed à periculis cunctis libera nos semper Virgo gloriosa & benedicta: neque enim quidquam eorum, quæ in Atlantis Mariani Idea (a) de Misericordia Imaginum Deiparamemorantur, desiderari apud Lindam videtur. Redundat illa in Episcopos & Pontifices; in Canonicos, Religiosos & Eremitas; in Imperatores, Principes & Nobiles; in Architectos, Rusticos & Pastores; in Ethnicos, Iudeos, & Hereticos; in Feminas Principes, Virgines, & Vxores afflictas; in Infantes, Tribulatos, Captivos, Energumenos, Desperatos, Blasphemos, Ignorantes peccata, Penitentes, Peccatores; in Eligentes statum vita; in Milites fame afflictos, præliantes, obsessos in urbe, in mari, in spelunca: in Podagricos, cacos, claudos, mutos, surdos, Paralyticos; in animas purgatorii; in tempestate, ruinis montium, domorum; in incendio, naufragio eluvione; in aqua penuria; pro veloci & felici reditu, rebus amissis, pluvia.*

LIBER

(a) pag. 55.